

Asia: VN/18125/2025

## **Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi**

### **1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet**

#### **Valitse sopivin**

Kannatan

#### **Muutosehdotus tai muu kommentti:**

Vantaan sanataidekoulu kiittää mahdollisuudesta lausua lakiluonnoksesta.

Pykälässä 1 määritellään selkeästi taiteen perusopetuksen rooli ja tavoitteet. On hyvä, että kaikki ikäryhmät varhaisiästä lähtien huomioidaan. Tavoitteellinen taideharrastus tukee elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia myös aikuisväestölle. Aikuisten osallistuminen ei kuitenkaan saa heikentää lasten ja nuorten opetusten resursseja. Toivomme selkeyttä siihen, millä tavoin koulutuksen järjestäjä voi tulevaisuudessa tehdä oppilaaksiottoa eri ikäisten kohdalla yhdenvertaisuuslain säädöksiä noudattaen.

### **3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus**

#### **Valitse sopivin**

Kannatan

#### **Muutosehdotus tai muu kommentti**

Siirtyminen yhteen oppimäärään selkeyttää ja yhdenmukaistaa koulutusmuotoa ja lisää yhdenvertaisuutta eri toimijoiden välillä. Opintopisteytys vahvistaa taiteen perusopetuksen osaamisen tunnistamista muiden koulutusmuotojen rinnalla. Pidämme tärkeänä välitodistusten mahdollisuutta oppimäärän sisällä. Opetushallituksen laatimissa opetussuunnitelman perusteissa tulee määritellä osasuorituksiksi sopivat kokonaisuudet, ja nämä opintosuoritukset tulee voida kirjata kansalliseen KOSKI-järjestelmään. Tämä motivoi ja sitouttaa oppilaita pitkäjänteiseen opiskeluun sekä tukee opintojen etenemistä.

Tavoitteellisimpien taideopintojen osalta mahdollisuus laajentaa opintoja 1500 tuntiin on hyvä ratkaisu.

#### 4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

On tärkeää selkeyttää ja kirkastaa koulutuksen järjestämiseen liittyvät käytänteet, velvoitteet ja muut prosessit kaikille osapuolille läpinäkyviksi.

#### 5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

-

#### 7 § Koulutuksen järjestämislupa

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

Toiminnan laatu ja opetuksen järjestäjän taloudellinen kestävyys ovat pitkäjänteisen toiminnan ja oppilaan oikeusturvan vuoksi perusteltuja kriteerejä. Esitetty 10 miljoonan lisärahoitus edistäisi huomattavasti lakiuudistuksen tavoitteena ollutta taiteen perusopetuksen saatavuuden ja saavutettavuuden lisäämistä.

#### 8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

-

#### 9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

-

## 10 § Yhteistyö

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

Kannatamme esitystä. Lain tarkoittaman yhteistyön tulee voida olla joustavaa ja kattaa monipuolisesti eritasoiset yhteistyömuodot niin taiteenlajien sisällä kuin välillä, niin alueellisesti kuin paikallisesti. Yhteistyö voi myös mahdollistaa oppilaitosten kasvavaa ja monipuolisempaa roolia taide- ja kulttuurialan toimijoina, sekä vahvistaa taiteen perusopetuksen tunnettuutta. Mahdollisesti opetussuunnitelmien perusteissa voisi vielä tarkentaa yhteistyövelvoitetta.

## 11 § Vastuutehtävä

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

Kannatamme vastuutehtävää koskevaa uutta lainsäädäntöä. Vastuutehtävä tukee taiteen perusopetuksen kehittämistarpeita, vahvistaa osaamisen jakamista sekä voi vähentää alueellisia eroja.

## 12 § Valtion rahoitus

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

Kannatamme ehdotusta. Pidämme hyvänä, että rahoitusmallissa huomioidaan toteutuneiden opetustuntien ohella myös oppilasmäärä. Tutkinnon suorittaneiden määrän painoarvon toivomme pysyvän tulevaisuudessakin nyt ehdotetussa yhdessä prosentissa. Tutkinto jää usein suorittamatta syistä, joihin koulutuksen järjestäjä ei pysty vaikuttamaan, kuten lukio-opintojen vaativuudella. Päättötodistuksella ei myöskään ole esimerkiksi jatko-opintojen kannalta sellaista painoarvoa, että se kannustaisi koko oppimäärän suorittamiseen.

## 13 § Henkilöstö

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

-

## 14 § Oppilaaksi ottaminen

### Valitse sopivin

Kannatan

### Muutosehdotus tai muu kommentti:

Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Ikään perustuva ryhmäjako on ollut toimiva ja perusteltu tähän asti. Toivomme selkeyttä siihen, millä tavoin koulutuksen järjestäjä voi tulevaisuudessa suunnata tai olla suuntaamatta opetustarjontaa eri ikäisten tarpeisiin ja ottaa oppilaaksi ikäperusteisesti yhdenvertaisuuslain säädöksiä noudattaen.

## 15 § Oppilailta perittävät maksut

### Valitse sopivin

Kannatan

### Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

## 16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

### Valitse sopivin

Kannatan

### Muutosehdotus tai muu kommentti:

Opetussuunnitelman perusteissa tulisi määritellä tutkinnon osasuoritukset ja väliarvioinnit. Todistukset osasuorituksista tukevat motivaatiota, sitoutumista ja opintojen etenemistä. On tärkeää, että opetushallitus antaa opetussuunnitelman perusteissa tarkemmat ohjeistukset arvioinneista, todistuksista ja niissä tarvittavista merkinnöistä, jotta käytännöt ovat yhdenmukaiset.

## 18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

### Valitse sopivin

Kannatan

### Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

## 19 § Koulutuksen arviointi

### Valitse sopivin

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

-

**Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)**

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle**

-

**2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:**

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

Kannatamme ehdotusta. Pidämme hyvänä, että rahoitusmallissa huomioidaan toteutuneiden opetustuntien ohella myös oppilasmäärä. Tutkinnon suorittaneiden määrän painoarvon toivomme pysyvän tulevaisuudessakin nyt ehdotetussa yhdessä prosentissa. Tutkinto jää usein suorittamatta syistä, joihin koulutuksen järjestäjä ei pysty vaikuttamaan. Päätötodistuksella ei myöskään ole esimerkiksi jatko-opintojen kannalta sellaista painoarvoa, että se kannustaisi koko oppimäärän suorittamiseen.

**20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus**

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

Kannatamme ehdotusta, mutta toivomme tarkennusta kohdan 5 kriteereihin.

Sanataide on ala, jolla ei ole saatavilla korkeakoulussa järjestettävää oman taiteen alan koulutusta. Reittiä opettajankoulutukseen on vahvistettava sanataiteen osalta. Tällä hetkellä opettajat tulevat vaihtelevalla korkeakoulutustasolla. Koska kaikilla taiteenlajeilla ei ole omaa opettajankoulutusta, on tärkeää, että laissa on joustavuutta kelpoisuusehdoissa. Kuitenkin pykälän 20 kohdan 5 kelpoisuusmääritelmät herättävät kysymyksiä tulkinnanvaraisuudellaan. Minkälaisen kriteeristön tulisi pätevyyteen täyttyä? Miten taiteellinen ansioituneisuus ja pedagoginen osaaminen ovat tasapainossa? Myös huoli työntekijöiden yhdenvertaisesta kohtelusta nousee, kun pykälän 20 kaikki erilaiset kelpoisuudet on rinnastettu toisiinsa. Jo nyt laki mahdollistaa epäpätevän henkilön palkkaamisen määrääjäksi. Toivomme, että korkeasti koulutettujen etusija mahdollistuisi henkilövalinnoissa opetuksen laadun turvaamiseksi

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

**Valitse sopivin**

Kannatan

**Muutosehdotus tai muu kommentti:**

-

**Muut kommentit ja huomiot:**

**Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"**

-

Åhlgren Tiina  
Vantaan sanataidekoulu